

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2026 m. liepos 21 d. Nr. 21RE2-327 (AG2-251/13-2026)
Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Marinos Adomaitės, Lauros Bernikienės ir Ingos Drąsutavičienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja), sekretoriaujant Laurai Tautkevičienei, dalyvaujant pareiškėjai X. Y., atsakovės Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos atstovei D. D.,

2026 m. liepos 20 d. viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotolinio ryšio priemonėmis išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos X. Y. skundą atsakovei Nacionalinei žemės tarnybai prie Aplinkos ministerijos dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos 2026 m. birželio 12 d. rašto Nr. 1SD-21654 „Dėl gauto skundo nenagrinėjimo“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Komisijoje 2026 m. birželio 22 d. rezoliucija priimtas nagrinėti pareiškėjos X. Y. skundas atsakovei Nacionalinei žemės tarnybai prie Aplinkos ministerijos (toliau – ir Tarnyba), kuriuo prašoma panaikinti Tarnybos 2026 m. birželio 12 d. raštą Nr. 1SD-21654 „Dėl gauto skundo nenagrinėjimo“ (toliau – ir Raštas) ir įpareigoti Tarnybą iš naujo išnagrinėti pareiškėjos 2026 m. gegužės 15 d. skundą (pastaba, „Skundas dėl 2026 m. balandžio 9 d. rašto ir prašymas atnaujinti terminą“, toliau – ir Skundas) pagal jo turinį ir priimti motyvuotą sprendimą, įvertinant jame nurodytas aplinkybes bei viešojo intereso aspektą.

Pareiškėja skunde nurodo, jog 2026 m. birželio 12 d. gavo Raštą, kuriuo atsisakyta nagrinėti pareiškėjos Skundą dėl galimų pažeidimų vykdant žemės konsolidacijos projektą. Su Raštu nesutinka ir laiko jį neteisėtu bei nepakankamai motyvuotu. Teigia, jog Tarnyba tinkamai neįvertino viešojo intereso aspekto, nes Skunde kėlė klausimus ne tik dėl asmeninių teisių pažeidimo, bet ir dėl galimų sisteminių pažeidimų vykdant žemės konsolidacijos projektą, galimo netinkamo valstybės institucijų veikimo, galimo dokumentų administravimo pažeidimo ir kitų aplinkybių, galinčių turėti reikšmės viešojo intereso apsaugai, tačiau tik formaliai konstatuota, jog nepateikė argumentų dėl viešojo intereso. Nurodo, kad Rašte neatlikta jokia pateiktų aplinkybių analizė ir nepaaiškinta, kodėl jos nelaikytinos susijusiomis su viešuoju interesu. Taip pat Rašte nepakankamai motyvuotas atsisakymas taikyti Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 35² straipsnio 2 dalyje numatytą išimtį dėl viešojo intereso gynimo. Atsižvelgiant į tai, Raštas neatitinka Viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir VAI) išsamumo ir motyvavimo principų.

Pažymi, kad nepakankamai pagrįstas Rašto teiginys, jog nepateikta naujų aplinkybių, taip pat neaišku kokie konkretūs Skundo argumentai buvo įvertinti, kokie dokumentai palyginti su anksčiau pateiktais ir kodėl padaryta išvada, kad naujų aplinkybių nėra. Mano, kad formalus teiginys neatitinka atsakovės pareigos individualiai ir objektyviai įvertinti pateiktą informaciją. Taip pat pažymi, kad viešojo administravimo subjektas privalo vertinti kreipimosi esmę, o ne apsiriboti

formaliais argumentais, todėl vien aplinkybė, kad projektas buvo patvirtintas 2015 metais, savaime nepaneigia pareigos įvertinti Skunde nurodytas aplinkybes.

Pareiškėja Komisijos posėdžio metu prašė skundą tenkinti jame ir posėdžio metu išdėstytų argumentų pagrindu. Pažymėjo, kad skundas atsakovei buvo teikiamas dėl Tarnybos Šiaulių apygardos žemės tvarkymo ir administravimo skyriaus 2026 m. balandžio 9 d. rašto Nr. 1SDds-32864-(15.5.48Mr.) „Dėl gautų paklausimų nagrinėjimo“, kuriuo nepateikta informacija, teisėtumo. Paaikšino, jog siekia gauti informaciją apie jos turėto žemės sklypo ribų pasikeitimą, tai sąlygojusius veiksniai ir teisinį pagrindą.

Atsakovė Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos pateikė Komisijai atsiliepimą, kuriuo prašo pareiškėjos patikslintą skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Tarnyba nurodo, kad pareiškėjos skunde keliama klausimai tiesiogiai susiję su Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Telšių skyriaus vedėjo 2015 m. kovo 3 d. įsakymu Nr. 37ŽKĮ-5-(14.37.127.) „Dėl Telšių apskrities Telšių rajono savivaldybės Upynos ir Luokės seniūnijų Kanatavos, Dirvonėlių ir Upynos kadastro vietovių, Kanatavos, Padvarninkų, Mantvydų, Degučių, Vertelių, Pakalniškių, Dirvonėlių, Užvėdarės, Naujikų, Žalionės, Paškuvėnų, Petrikių, Tetervinės kaimų ir jų dalių žemės konsolidacijos projekto patvirtinimo“ (toliau – ir Tarnybos Įsakymas) patvirtintu ir parengtu Telšių apskrities Telšių rajono savivaldybės Upynos ir Luokės seniūnijų Kanatavos, Dirvonėlių ir Upynos kadastro vietovių, Kanatavos, Padvarninkų, Mantvydų, Degučių, Vertelių, Pakalniškių, Dirvonėlių, Užvėdarės, Naujikų, Žalionės, Paškuvėnų, Petrikių, Tetervinės kaimų ir jų dalių žemės konsolidacijos projektu, kuriuo suformuota: žemės sklypų ribos, plotai, pagrindinė naudojimo paskirtis, naudojimo būdas, specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos ir servitutai (toliau – ir Konsolidacijos projektas), ir kuris nenuginčytas, galiojantis ir teisėtas.

Teigia, kad skunde Komisijai nenurodyta, kuo konkrečiai yra ydingas Raštas ir kokias pasekmes sukelia pareiškėjai. Skunde nurodomi tik abstraktūs argumentai.

Vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucijos 118 straipsnio, Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo 19 straipsnio, nuostatomis ir paaikškina, jog, nagrinėjamu atveju, pareiškėja viešąjį interesą kildina dėl privataus žemės sklypo (kadastro Nr. *(duomenys neskelbtini)*) ribų nustatymo, ženklinimo vietovėje, tinkamo ir savalaikio suinteresuotų asmenų, dalyvavusių Konsolidacijos projekte, informavimo, procedūrų įforminimo, teisės dalyvauti žemės sklypo ribų nustatyme ir skaidraus Konsolidacijos projekto įgyvendinimo, kas nesusiję su viešojo intereso gynimu.

Nurodo, kad pagal Tarnybos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022 m. gruodžio 8 d. įsakymu Nr. D1-393 (toliau – ir Tarnybos nuostatai), 9.14 papunkčio, Žemės konsolidacijos projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. birželio 27 d. nutarimu Nr. 697 (toliau – ir Konsolidacijos taisyklės), 9 punkto nuostatas, Tarnyba atlieka žemės konsolidacijos projektų (toliau – projektas) rengimo, viešinimo ir derinimo procedūrų, projektų sprendinių atitikties teisės aktų reikalavimams valstybinę priežiūrą. Taigi, Tarnyba, 2015 m. vasario 25 d. Teritorijų planavimo dokumento patikrinimo aktu Nr. TPA-964-(8.12.) (toliau – ir Patikrinimo aktas), patikrino Konsolidacijos projekto atitiktį teisės aktų reikalavimams, pažeidimų nenustatė ir pritarė Konsolidacijos projekto tvirtinimui, t. y. atliko Konsolidacijos projekto sprendinių atitikties teisės aktų reikalavimams valstybinę priežiūrą.

Informuoja, kad pareiškėjos Skunde nurodyti galimi pažeidimai, susiję su privataus žemės sklypo (kadastro Nr. 7825/0003:292) formavimu ir skaidraus Konsolidacijos projekto įgyvendinimu, pagal pareiškėjos skundą buvo nagrinėjami administracinėje byloje Nr. eI-1579-1063/2018, kurioje Konsolidacijos projekto pažeidimų nenustatyta.

Pažymi, kad Tarnyba dėl skunde Komisijai keliamų klausimų ir nurodytų aplinkybių motyvuotai atsakė Rašte, nurodydama, kad ankstesnis pareiškėjos skundas, Tarnybos Šiaulių apygardos žemės tvarkymo ir administravimo skyriaus (toliau – ir Skyrius) buvo išnagrinėtas 2026 m. balandžio 9 d. raštu Nr. 1SDds-32864-(15.5.48Mr.) „Dėl gautų paklausimų nagrinėjimo“ (toliau – ir 2026 m. balandžio 9 d. raštas). Kadangi pareiškėja Skunde nenurodė naujų aplinkybių, nei buvo

nurodyta ankstesniuose skunduose, ir nepateikė papildomų duomenų ar dokumentų, nei buvo pateikti anksčiau, leidžiančių suabejoti ankstesnių atsakymų teisėtumu, paliko skundą nenagrinėti.

Atkreipia dėmesį į Žemės įstatymo 35² straipsnio 2 dalies nuostatą, jog nurodytas terminas skaičiuojamas nuo skundžiamo sprendimo įteikimo suinteresuotam asmeniui, atliktų veiksmų ir (ar) atsisakymo juos atlikti (neveikimo) dienos. Paaikšina, kad nuo Konsolidacijos projekto ir jo sprendinių patvirtinimo praėjo daugiau kaip 10 metų (2015 metais), todėl Tarnyba Rašte pagrįstai nurodė Žemės įstatymo nuostatas.

Atsakydama dėl pareiškėjos skundo argumento, susijusio su VAI nurodytų objektyvumo, išsamumo ir gero administravimo principų pažeidimais, pažymi, kad Tarnyba veikė kaip viešojo administravimo subjektas ir Rašte aiškiai ir adekvačiai išdėstė priimto sprendimo motyvus, teisės aktų nuostatas, kuriomis grindė skundą palikti nenagrinėti ir nurodė aiškią apskundimo tvarką, todėl Raštas atitinka minėtus principus.

Atkreipia dėmesį, kad nors pareiškėja skunde Komisijai ir suformulavo reikalavimą panaikinti Tarnybos Raštą, tačiau nenurodė jokių Rašto neteisėtumą pagrindžiančių argumentų. Pareiškėja iš esmės ginčija Konsolidacijos projekto vykdymo teisėtumą, kvestionuodama 2015-2018 metais vykusią įvykių ir su jais susijusių aplinkybių, teisėtumą pateikdama savo subjektyvų požiūrį į tai, kaip Tarnyba turėtų elgtis. Vien tai, kad ji nesutinka su pateikto atsakymo turiniu, kuris neatitinka pareiškėjos lūkesčių, ir reikalauja tokio teisės aktų interpretavimo ir veiksmų atlikimo, kaip įsivaizduoja pati pareiškėja, nesudaro pagrindo naikinti Raštą.

Atsakovės atstovė Komisijos posėdžio metu prašė skundą atmesti atsiliepime ir posėdžio metu išdėstytų argumentų pagrindu.

2026 m. liepos 1 d. gauta pareiškėjos replika, kurioje nurodoma, jog atsakovė Tarnyba vengia atsakyti į pagrindinį ginčo klausimą dėl Rašto, kuriuo atsisakyta nagrinėti Skundą neįvertinus jame nurodytų aplinkybių, galimų procedūrinių pažeidimų, institucijų veiksmų bei viešojo intereso aspekto. Nurodo, jog atsakovės teiginys, kad Skunde nebuvo nurodyta naujų aplinkybių, yra klaidingas, nes Skunde buvo nurodyti viešojo administravimo pažeidimai, institucijos pareigos veikti viešojo intereso labui, galimi procedūriniai pažeidimai, netinkamas dokumentų vertinimas ir būtinybė įvertinti institucijos veiksmų teisėtumą. Tai nebuvo privataus žemės sklypo ribų ginčas, tačiau atsakovė nepateikė jokios šių argumentų analizės ir apsiribojo deklaratyviu teiginiu, kad naujų aplinkybių nėra. Pareiškėjos teigimu, toks sprendimo motyvavimas neatitinka išsamumo principo.

Pareiškėjos teigimu, Tarnybos išvada, kad Skundas nesusijęs su viešuoju interesu taip pat nepagrįsta, nes šios aplinkybės Rašte nebuvo įvertintos. Rašte neanalizuoti visi skundo argumentai, neįvertinti pateikti įrodymai, nepateikta individuali faktinių aplinkybių analizė ir neatsakyta į esminius pareiškėjos argumentus. Todėl buvo pažeisti išsamumo, objektyvumo, gero administravimo principai bei pareiga tinkamai motyvuoti administracinį sprendimą.

Skundas tenkintinas.

Byloje ginčas kilo dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos 2026 m. birželio 12 d. rašto Nr. 1SD-21654 „Dėl gauto skundo nenagrinėjimo“ teisėtumo ir įpareigojimo atlikti veiksmus pagrįstumo.

Bylos duomenimis nustatyta, jog pareiškėja 2026 m. sausio 3 d. prašymu (*pastaba*, Tarnyboje užregistruotas 2026 m. sausio 5 d. Nr. 1GPds-134, toliau – ir Prašymas), kreipėsi į Tarnybą ir notarą (*duomenys neskeltini*) dėl Konsolidacijos projekto, susijusio su žemės sklypu (26 arai, kadastro Nr. (*duomenys neskeltini*), toliau – ir Sklypas). Kartu pateikė Konsolidacijos sutarties Nr. (*duomenys neskeltini*) kopiją paaiškindama, kad dokumentai teikiami siekiant išsiaiškinti faktines ir teisines žemės konsolidacijos sutarčių sudarymo aplinkybes bei įvertinti dokumentų atitikimą faktinėms aplinkybėms. Pateiktu Prašymu Tarnybai (*pastaba*, ginčui aktuali Prašymo I dalis) nurodė, kad prašo pateikti informaciją ir dokumentus, susijusius su Konsolidacijos projektu Nr. (*duomenys neskeltini*), vykdytu Telšių rajone, (*duomenys neskeltini*) kaime, 2013–2015 metais, kuris apėmė Sklypą. Paaikšino, kad pareiškėjos žiniomis, Sklypas buvo perleistas A. A., kad jos pavardė nurodyta vienoje žemės konsolidacijos sutartyje, o A. A. pavardė – kitoje konsolidacijos sutartyje, kurioje jos pavardės

nėra, nors minėtas žemės perleidimas yra susijęs su jos teisėmis ir tuo pačiu Konsolidacijos projektu. Atsižvelgiant į tai, prašė pateikti: 1) visas žemės konsolidacijos sutartis, sudarytas minėto projekto metu, susijusias su Sklypu ir priedus; 2) visų konsolidacijos projekto dalyvių sąrašą; 3) Konsolidacijos projekto sprendinius (planus, schemas), susijusius su Sklypu; 4) paaiškinimą, koku teisiniu ir procedūriniu pagrindu buvo sudarytos atskiros konsolidacijos sutartys, kai tarpusavyje susiję žemės perleidimo dalyviai nebuvo įtraukti į vieną sutartį; 5) nurodyti, ar toks konsolidacijos dokumentų išskaidymas atitiko tuo metu galiojusius teisės aktus. Nurodė, kad informacija reikalinga siekiant įvertinti žemės Konsolidacijos projekto teisėtumą ir dokumentų atitikimą faktinėms aplinkybėms. Pareiškėja dar kartą, 2026 m. sausio 26 d., analogiško (tapataus) turinio prašymu, kaip ir Prašymas, kreipėsi į Tarnybą.

Tarnybos Skyrius, atsakydamas į pareiškėjos 2026 m. sausio 5 d. ir 2026 m. sausio 26 d. prašymus (pastaba, šiame rašte jie įvardijami paklausimais), 2026 m. balandžio 9 d. raštu Nr. 1SDds-32864-(15.5.48 Mr.) „Dėl gautų paklausimų nagrinėjimo“ (minėta, toliau – ir 2026 m. balandžio 9 d. raštas) informavo apie Žemės įstatymo 35² straipsnio 2 dalies nuostatą ir paaiškino, kad nuo Konsolidacijos projekto priėmimo dienos praėjo daugiau nei 5 metai (be to, ir kitų su skundžiamu sprendimu susijusių pateiktų dokumentų pasirašymo / priėmimo datos yra senesnės nei 2019 m. gruodžio 17 d. (t. y., praėję daugiau nei 5 metai), taip pat nurodė, kad nepateikta argumentų, jog nurodytuose raštuose nurodyta situacija yra susijusi su viešuoju, o ne asmeniniu pareiškėjos interesu, todėl minėtų raštų nenagrinėjo. Taip pat atsakydamas į paklausimų pirmą ir antrą punktus, informavo, kad informacijos, susijusios su Konsolidacijos projektu ir kitais žemės sklypais, vadovaujantis Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (ES) 2016/679 (BDAR) 6 straipsnio 1 dalimi bei Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 5 straipsniu, pagal suteiktą kompetenciją ir laikydamasis galiojančių teisės aktų, suteikti negali. Informuodamas pažymėjo, kad Konsolidacijos projekto sprendinių brėžiniai yra didelio formato (A1, A2) dokumentai, kurių kopijų parengimas ir pateikimas neįmanomas dėl objektyviai neturimų techninių priemonių. Taip pat nurodė, kad Konsolidacijos projekto sutartį rengė Telšių rajono 3-asis notarų biuras, todėl Skyrius nėra kompetentingas vertinti notarų ir VĮ Registrų centro atliktų veiksmų ar priimtų sprendimų. Informavo apie kartu su šiuo raštu pateikiamas dokumentų kopijas susijusias su pareiškėjos Sklypu.

Pareiškėja, nesutikdama su Tarnybos Skyriaus 2026 m. balandžio 9 d. raštu, Skundu kreipėsi į Tarnybos direktorių nurodydama, kad minėtu raštu buvo atsakyta į jos prašymus (*pastaba*, 2026 m. sausio 5 d. ir 2026 m. sausio 26 d.) dėl Konsolidacijos projekto bei Sklypo perdavimo kitam savininkui aplinkybių, tačiau nebuvo pateikti visi prašyti dokumentai ir informacija, nebuvo išsamiai atsakyta į pateiktus klausimus bei nepateikti sprendimų ir veiksmų teisėtumą pagrindžiantys duomenys. Atsižvelgiant į tai, prašė: „1. Panaikinti 2025 m. balandžio 9 d. raštą Nr. 1SDds-32864-(15.5.48 Mr.). 2. Iš naujo išnagrinėti mano prašymą ir pateikti: visus dokumentus, susijusius su žemės konsolidacijos projektu Nr. (*duomenys neskelbtini*); dokumentus ir sprendimus dėl žemės sklypo kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*) (pastaba, Konsolidacijos projekte nurodytas (Eil. Nr. (*duomenys neskelbtini*) Nr. (*duomenys neskelbtini*)) perdavimo kitam savininkui; duomenis apie teisinį pagrindą, kuriuo buvo atlikti nuosavybės ar registro pakeitimai; kitus dokumentus, susijusius su minėto sklypo teisiniu statusu ir perdavimu. 3. Atnaujinti skundo padavimo terminą.“

Atsakovė šioje byloje skundžiamu 2026 m. birželio 12 d. raštu Nr. 1SD-21654 „Dėl gauto skundo nenagrinėjimo“ (minėta, toliau – ir Raštas) atsakydama į pareiškėjos Skundą, informavo apie gautą pareiškėjos Skundą, nurodė Žemės įstatymo 35² straipsnio 2 dalies nuostatą ir paaiškino, kad Skunde nurodytos aplinkybės, susijusios su Tarnybos įsakymu patvirtintu Konsolidacijos projektu, nuo kurio priėmimo dienos praėjo daugiau nei 5 metai, taip pat paaiškino, kad pareiškėja nepateikė argumentų, jog Skunde nurodytos aplinkybės yra susijusios su viešuoju, o ne asmeniniu pareiškėjos interesu, todėl Skundo nenagrinėjo. Be kita ko, atkreipė dėmesį į VAI 11 straipsnio 3 dalies 3 punkto nuostatą ir pažymėjo, kad į pareiškėjos ankstesnį skundą, gautą Tarnybos Skyriuje, atsakė išsamiau 2026 m. balandžio 9 d. raštu. Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėja Skunde nenurodė naujų aplinkybių, nei buvo nurodytos ankstesniuose skunduose ir nepateikė papildomų dokumentų, nei buvo anksčiau pateikusi, leidžiančių suabejoti ankstesnių atsakymų teisėtumu, atsisakė nagrinėti Skundą. Papildomai pažymėjo, kad Tarnyba, kaip viešojo administravimo subjektas, savo veikloje

vadovaujasi VAI 3 straipsnyje reglamentuotais principais, tarp jų – efektyvumo principu ir nurodė minėto principo turinį. Taip pat išaiškino Rašto apskundimo tvarką.

Pareiškėja nesutikdama su Raštu skundu kreipėsi į Komisiją nurodydama, kad Raštas neteisėtas, nepakankamai motyvuotas dėl Žemės įstatymo 35² straipsnio 2 dalyje numatytos išimties „išskyrus viešojo intereso gynimo atvejus“, jog Tarnyba tinkamai neįvertino viešojo intereso aspekto, neatlikta jokia pateiktų aplinkybių analizė, nors Skunde kėlė klausimus, ne tik dėl asmeninių teisių pažeidimo, bet ir dėl galimų sisteminių pažeidimų vykdant žemės konsolidacijos projektą ir kt. Raštas neatitinka VAI išsamumo ir motyvavimo principų, nepakankamai pagrįstas teiginys, jog nepateikta naujų aplinkybių, neaišku kokie konkretūs Skundo argumentai buvo įvertinti, kokie dokumentai palyginti su anksčiau pateiktais ir kodėl padaryta išvada, kad naujų aplinkybių nėra. Pareiškėja nurodo, kad jos Skundas išnagrinėtas ne pagal jo turinį.

Ginčo santykius reglamentuoja Viešojo administravimo įstatymas (minėta, toliau – ir VAI), Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (toliau – ir Taisyklės), ir kiti teisės aktai.

Vadovaujantis VAI, atsakovės veiklai taikytinos ir VAI normos, kurios, be kita ko, garantuoja teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą (VAI 1 straipsnis). VAI 2 straipsnio 12 dalyje nustatyta, kad skundas yra asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti. Pagal bendrąją VAI 11 straipsnio 1 punkte įtvirtintą taisyklę, asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles.

Taisyklių 45 punkte nustatyta, jog į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį, t. y. į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAI 13 straipsnyje nustatyta tvarka (45.3 papunktis).

Įvertinus pareiškėjos atsakovei pateikto Skundo turinį ir reikalavimus, matyti, jog pareiškėja juo siekė ne tik su Konsolidavimo projektu susijusių duomenų ir informacijos pateikimo, teisėtumo vertinimo, tačiau taip pat siekė nuginčyti Tarnybos Skyriaus 2026 m. balandžio 9 d. raštą, kuriuo priimtas administracinis sprendimas dėl pareiškėjos 2026 m. sausio 5 d. ir 2026 m. sausio 26 d. prašymų. Taigi, Skundu pareiškėja iš esmės kvestionavo Tarnybos Skyriaus veiksmus ir prašė priimti dėl to administracinį sprendimą.

VAI 2 straipsnio 5 dalyje numatyta, kad administracinis sprendimas – teisės aktų reglamentuotu būdu ir (ar) forma išreikšta vienkartinė viešojo administravimo subjekto valia dėl teisės taikymo, privaloma ir skirta konkrečiam asmeniui ar individualiai apibrėžtai asmenų grupei. VAI 10 straipsnyje nustatyti administraciniais sprendimams keliami reikalavimai, tarp kurių nustatyta pareiga viešojo administravimo subjektui priimtame sprendime nurodyti administracinio sprendimo teisinį ir faktinį pagrindus ar kitas administraciniam sprendimui įtakos turėjusias aplinkybes bei išdėstyti administracinio sprendimo motyvus.

VAI 10 straipsnio aspektu turi būti nustatyta, ar asmuo, kuriam adresuotas aktas, iš esmės galėjo ir turėjo suvokti (suprasti) priimto sprendimo faktinius ir teisinius pagrindus, jo priėmimo motyvus (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – ir LVAT) 2023 m. vasario 22 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-105-502/2023, 2023 m. gruodžio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1257-968/2023 ir kt.). Šios normos sietinos su viešojo administravimo subjekto veiklai keliamu įstatymo viršenybės principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektų veikla atitiktų VAI išdėstytus teisinius pagrindus, o administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais būtų pagrįsti įstatymais (VAI 3 straipsnio 1 dalies 4 punktas). VAI 10 straipsnio 5 dalyje individualiam teisės aktui nustatyti reikalavimai taip pat laikytini gero administravimo principo atspindžiu (pvz., LVAT 2015 m. rugsėjo 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2760-492/2015).

Taigi, VAI ir Taisyklių nuostatų pagrindu išaiškinama, jog viešojo administravimo subjektui kyla pareiga ne tik išnagrinėti asmens kreipimąsi (skundą ar prašymą) pagal jo turinį, tačiau ir priimtą administracinį sprendimą tinkamai motyvuoti pagal nurodytus turinio reikalavimus.

Skundžiamo Rašto turinys patvirtina, jog pareiškėjos Skundą atsisakyta nagrinėti dviem pagrindais. Pirmu pagrindu nurodyta Žemės įstatymo 35² straipsnio 2 dalis, numatanti, kad skundas visais atvejais nenagrinėjamas, jeigu jo padavimo metu nuo skundžiamų institucijų ar kitų juridinių asmenų, nurodytų šio įstatymo 32 straipsnyje, administracinių sprendimų priėmimo praėjo daugiau kaip 5 metai, išskyrus viešojo intereso gynimo atvejus. Nurodytas terminas skaičiuojamas nuo skundžiamo sprendimo įteikimo suinteresuotam asmeniui, atliktų veiksmų ir (ar) atsisakymo juos atlikti (neveikimo) dienos. Šiuo pagrindu atsisakymą nagrinėti pareiškėjos Skundą atsakovė motyvavo tuo, jog pareiškėjos prašyme keliami klausimai susiję su Konsolidacijos projektu, nuo kurio patvirtinimo ir su juo susijusių sprendimų priėmimo praėję daugiau nei 5 metai ir pareiškėja nenurodė jokių argumentų, sąlygojančių taikyti minėtos normos išimtį dėl viešojo intereso. Antru Skundo nenagrinėjimo pagrindu nurodytas VAI 11 straipsnio 3 dalies 3 punktas, suteikiantis teisę viešojo administravimo subjektui nenagrinėti prašymo ar skundo tuo atveju, kai paaiškėja, kad dėl to paties klausimo atsakymą yra pateikęs arba sprendimą yra priėmęs viešojo administravimo subjektas, į kurį kreiptasi, arba kitas kompetentingas viešojo administravimo subjektas ir asmuo nepateikia naujų duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu ar ginčyti viešojo administravimo subjekto priimtą sprendimą. Šios teisės normos taikymą atsakovė grindė Tarnybos Skyriaus 2026 m. balandžio 9 d. raštu ir tuo, jog pareiškėja nepateikė papildomų dokumentų bei nenurodė naujų aplinkybių, kurių pagrindu atsakovei kiltų abejonių dėl anksčiau pateikto atsakymo teisėtumo.

Komisija, vertindama Skundo reikalavimus ir Raštu pateikto atsakymo turinį, pažymi, jog atsakymas neatitinka kreipimosi turinio dėl esminio pirmojo prašymo – panaikinti 2026 m. balandžio 9 d. raštą. Šį reikalavimą pareiškėja reiškė tuo aspektu, kad, pareiškėjos manymu, juo nebuvo pateikti visi prašyti dokumentai ir informacija, nebuvo išsamiai atsakyta į pateiktus klausimus bei nepateikti sprendimų ir veiksmų teisėtumą pagrindžiantys duomenys. Rašto turinys patvirtina, kad atsakovė Tarnyba, kuriai kaip aukštesniam pagal pavaldumą subjektui buvo teikiamas Skundas dėl Tarnybos Skyriaus veiksmų nagrinėjant pareiškėjos ankstesnius 2026 m. sausio 5 d. ir 2026 m. sausio 26 d. prašymus (paklausimus), iš esmės klausimo dėl žemesnio pagal pavaldumą padalinio priimto administracinio sprendimo teisėtumo nepasisakė, o Skundą išnagrinėjo bendra tvarka kaip pirminį, nevertindama 2026 m. balandžio 9 d. rašto teisėtumo ir dėl jo visiškai nepasisakydama. Nors Komisijos posėdžio metu Tarnybos atstovė pateikė poziciją dėl Skundo ginčijamo rašto teisėtumo, tačiau, pažymėtina, jog administracinio sprendimo motyvai ir išvados turi būti nurodyti pačiame administraciniame sprendime, ne jo teisėtumą kvestionuojant administracinius ginčus nagrinėjančiose institucijose (pvz., LVAT 2013 m. birželio 13 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-940/2013; 2015 m. sausio 8 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1-502/2015).

Teismų praktikoje nuosekliai pasisakoma, jog bet kuri valdžios įstaiga yra saistoma bendrųjų bei konstitucinių teisės principų (teisinės valstybės, teisės viršenybės, asmenų lygybės prieš įstatymą, proporcingumo ir kt.), taip pat gero administravimo, atsakingo valdymo principų (teisėtumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, skaidrumo ir kt.) (žr., pvz., 2023 m. gruodžio 6 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-2226-662/2023). Šiais principais siekiama, kad ne tik administracinių sprendimų priėmimas, tačiau ir pati prašymų bei skundų nagrinėjimo procedūra atitiktų teisės aktų reikalavimus.

Nagrinėjamu ginčo atveju, įvertinus tai, jog pareiškėja Tarnybai pateiktu Skundu, be kita ko, siekė 2026 m. balandžio 9 d. Tarnybos Skyriaus rašto teisėtumo patikros, būtina įvertinti ar Skundo nagrinėjimo procedūra dėl atsakovės teritorinio padalinio priimto administracinio akto atitiko jo nagrinėjimą reglamentuojančias teisės aktų nuostatas, įskaitant tai, ar Skundą išnagrinėjo tinkamas subjektas.

VAI 2 straipsnio 2 dalyje reglamentuota, jog administracinė procedūra – pagal šį įstatymą viešojo administravimo subjekto atliekami privalomi veiksmai nagrinėjant skundą apie viešojo administravimo subjekto veiksmais, neveikimu ar administraciniais sprendimais galimai padarytą asmens, nurodyto skunde, teisių ir teisėtų interesų pažeidimą ir priimant dėl to administracinės procedūros sprendimą. Viena iš imperatyviųjų administracinės procedūros taisyklių yra nustatyta VAI 23 straipsnio 2 dalyje, pagal kurią draudžiama persiųsti (perduoti) skundą nagrinėti pareigūnui,

valstybės tarnautojui, kitam įstatymų nustatytą specialų statusą turinčiam fiziniam asmeniui ar darbuotojui, o kai skundas dėl viešojo administravimo subjekto veiksmų ar neveikimo paduodamas aukštesniam pagal pavaldumą viešojo administravimo subjektui, – viešojo administravimo subjektui ar jo struktūriniam padaliniui, kurių veiksmai yra skundžiami.

Skundžiamo Rašto turinys ir metaduomenys patvirtina, jog administracinį sprendimą Tarnybos vardu priėmė (pasirašė) skundžiamo skyriaus valstybės tarnautoja – Tarnybos Skyriaus vyresnioji patarėja V. V.. Tai yra tas pats asmuo, priėmus pareiškėjos Tarnybai skundžiamą 2026 m. balandžio 9 d. raštą, su kuriuo savo nesutikimą pareiškėja išdėstė atsakovei pateiktame Skunde. Atsižvelgiant į tai, daroma išvada, jog administracinė procedūra dėl pateikto Skundo buvo vykdyta netinkamai, o rezultate skundžiamo subjekto priimtas Raštas laikytinas neteisėtu iš esmės.

Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 91 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad skundžiamas teisės aktas (ar jo dalis) turi būti panaikintas, jeigu jis yra: 1) neteisėtas iš esmės, tai yra savo turiniu prieštarauja aukštesnės galios teisės aktams; 2) neteisėtas dėl to, kad jį priėmė nekompetentingas viešojo administravimo subjektas; 3) neteisėtas dėl to, kad jį priimant buvo pažeistos pagrindinės procedūros, ypač taisyklės, turėjusios užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą.

Komisija, aukščiau išdėstytų byloje nustatytų faktinių aplinkybių bei teisės normų pagrindu sprendžia, kad pareiškėjos skundžiamas Raštas priimtas neįvertinus ir nepasisakius dėl visų Skunde išdėstytų prašymų bei pažeidžiant draudimą perduoti spręsti dėl Skundo viešojo administravimo subjektui, kurio veiksmai skundžiami. Nustatyti Rašto teisėtumo trūkumai yra esminiai, todėl administracinis sprendimas naikinamas kaip neatitinkantis VAI 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktų reikalavimų bei priimtas pažeidžiant VAI 23 straipsnio 2 dalyje nustatytą draudimą.

Atsižvelgiant į nustatytus esminius Rašto teisėtumo trūkumus, dėl ko skundžiamas administracinis sprendimas yra naikinamas, jame išdėstyti kitų Skundo reikalavimų nenagrinėjimo pagrindų teisėtumas ir pagrįstumas išsamiau neanalizuojami.

Išdėstyto pagrindu pareiškėjos skundas tenkinamas pilna apimtimi.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjos X. Y. skundą atsakovei Nacionalinei žemės tarnybai prie Aplinkos ministerijos dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos 2026 m. birželio 12 d. rašto Nr. 1SD-21654 „Dėl gauto skundo nenagrinėjimo“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus tenkinti.

Panaikinti Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos 2026 m. birželio 12 d. raštą Nr. 1SD-21654 „Dėl gauto skundo nenagrinėjimo“.

Įpareigoti Nacionalinę žemės tarnybą prie Aplinkos ministerijos iš naujo išnagrinėti pareiškėjos X. Y. 2026 m. gegužės 15 d. pateiktą skundą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Inga Drąsutavičienė

Komisijos narės

Marina Adomaitė

Laura Bernikienė